

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Tos/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121010341
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121010341.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Moniky Halkociovej a JUDr. Mariána Sninského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29.06.2021, vo veci odsúdeného Q. N., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp.zn. 5PP/19/2021 zo dňa 28.04.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného Q. N..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 13T/55/2018 zo dňa 05.12.2018, právoplatným dňa 07.12.2018, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, z prečinu podľa § 212 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, ďalej zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zákona, spáchaného čiastočne samostatne, čiastočne spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zákona, z porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov podľa § 212 ods. 4 Tr. zákona so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona, pričom uložený trest odňatia slobody v súčasnej dobe vykonáva v ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Nt/22/2020. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona boli uvedeným rozhodnutím zrušené vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 0T/31/2017 zo dňa 04.10.2017 a rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13T/118/2017 zo dňa 13.06.2018.

Proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na podmienené prepustenie podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť priamo do zápisnice na verejnom zasadnutí po vyhlásení rozhodnutia dňa 28.04.2021, bez doplnenia bližších dôvodov.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie napadnutému výroku uznesenia predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Tak, ako to konštatuje prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, je z obsahu spisu zrejmé, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody v trvaní 4 rokov, uložený mu ako súhrnný rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 13T/55/2018 zo dňa 05.12.2018, právoplatným 07.12.2018, za súčasného zrušenia výroku o treste v rozhodnutí Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn.

OT/31/2017 zo dňa 04.10.2017 a v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 13T/118/2017 zo dňa 13.06.2018. Odsúdenému bol nariadený uložený trest odňatia slobody dňa 07.12.2018 so započítaním trestu od 03.10.2017 do 07.12.2018, pričom podmiennečné prepustenie v danom prípade prichádzalo do úvahy dňom 03.06.2020. Predpokladaný koniec výkonu trestu je stanovený na 03.10.2021.

Pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prvostupňový súd postupoval správne, keď skúmal, či sú v danom prípade splnené podmienky, ktoré zákon v ustanovení § 66 ods. 1 Tr. zákona vyžaduje.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Základnou podmienkou, ktorú musí súd pri svojom rozhodovaní zisťovať, je to, či odsúdený vykonal zákonom stanovenú časť trestu. Keďže, ako už bolo uvedené, trest odňatia slobody bol odsúdenému uložený v prípade najprísnejšie trestného za zločin, jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody prichádza do úvahy v prípade, ak vykonal dve tretiny uloženého mu trestu, čo počnúc započatím výkonu uloženého trestu po započítaní k 03.10.2017, vykonal dňa 03.06.2020. Táto formálna podmienka tak bola v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o žiadosti o podmiennečné prepustenie u obvineného splnená.

Vykonanie zákonom stanovenej časti trestu však nie je jedinou zákonnou podmienkou, splnenie ktorej sa pre možnosť podmiennečného prepustenia vyžaduje. Odsúdený nemá po vykonaní stanovenej časti trestu na podmiennečné prepustenie nárok. Preto, aby mohol (nie musel) byť z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, musí byť súčasne zistené, že plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a tiež musí z uvedených skutočností plynúť, že sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený teda musí plnením svojich povinností a svojím správaním preukázať, že v jeho prípade je odpykanie aj kratšej, než pôvodne uloženej doby trestu postačujúce a účel trestu bol v jeho prípade dosiahnutý. Inštitút podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je uplatňovaný automaticky u všetkých odsúdených po uplynutí času v zmysle citovaného ustanovenia § 66 Tr. zákona.

To, či sa odsúdený polepšil (čo je vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti), je možné zisťovať prakticky len z jeho vonkajších prejavov a jeho správania, teda z toho, ako si vo výkone trestu plnil svoje povinnosti a aké bolo jeho celkové správanie, vrátane jeho postoja k trestnej činnosti, za ktorú mu bol uložený trest, ktorý vykonáva. To je zistiteľné okrem prejavov odsúdeného predovšetkým z hodnotenia ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený trest vykonáva. Hodnotenie rizika sociálneho zlyhania je pritom založené na všestrannom zhodnotení osobnosti odsúdeného, i na charakteristických rysoch odsúdeného z hľadiska prognózy penologickej recidívy a resocializačnej prognózy. Záruka zamestnateľnosti odsúdeného je rovnako dôležitým faktorom socializácie odsúdeného po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Prvostupňový súd v dôvodoch svojho rozhodnutia správne poukázal na relevantné skutočnosti, ktoré v tomto smere z hodnotenia odsúdeného plynú. Odsúdený bol do výkonu trestu v ÚVV a ÚVTOS Košice dodaný dňa 04.10.2017. Od 24.10.2017 vykonával trest odňatia slobody v strednom stupni stráženia v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová, od 31.10.2017 v diferenciacnej skupine „B“. Podľa hodnotenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov, správanie sa a vystupovanie odsúdeného bolo prevažne na požadovanej úrovni. Dodržiavanie ústavného poriadku a právnych noriem vo výkone trestu odňatia slobody zaznamenalo nedostatky, nie závažného charakteru, riešené v kompetencii pedagóga. Negatíva neboli zaznamenané ani v pracovnej oblasti. Zapájal sa do prednáškovej činnosti, zameranej na resocializáciu v oblasti závislosti, medziludských vzťahov, zvyšovanie právneho povedomia a rozvoj osobnostných kompetencií. Počas výkonu trestu v ÚVTOS Banský Bystrica - Kráľová bol trikrát disciplinárne odmenený pochvalou, disciplinárne tresty neboli evidované. Po preradení do minimálneho stupňa stráženia rozhodnutím Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 26.06.2020 sp. zn. 7Nt/22/2020 a premiestnení odsúdeného do ÚVV a ÚVTOS Prešov, oddelenie výkonu trestu s miestom výkonu služby

v Sabinove, po absolvovaní adaptačnej fázy, zaradení do výchovnej skupiny s diferenciačnou skupinou „B“, nie vždy plní príkazy a nariadenia väzenského personálu, v dodržiavaní platných noriem väzenského poriadku evidujú tri nedostatky, riešené v dvoch prípadoch výchovným pohovorom a v treťom prípade uložením disciplinárneho trestu - pokarhania. V osobných veciach udržiava odsúdený primeraný poriadok, zásady osobnej hygieny dodržiava. Do prednáškovej činnosti, zameranej na vzdelávanie, resocializáciu v oblasti závislostí, medziľudských vzťahov a rozvoj osobnostných kompetencií sa nezapojil. Odsúdený aktuálne nie je pracovne zaradený z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí. Je zapojený do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, čistiace a upratovacie práce bez podnetov. Extramurálne vzťahy udržiava formou nepravidelnej korešpondencie primárne s rodinou. Jeho resocializačná prognóza sa javí ako nepriaznivá a riziko recidívy do budúcnosti je vysoké. Vzhľadom na nezahladený disciplinárny trest u odsúdeného, riaditeľ ústavu konštatuje, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a toto neodporúča.

Krajský súd na základe výsledkov lustrácie, zhodne so súdom prvého stupňa, konštatuje u odsúdeného podľa odpisu z registra trestov celkovo vykázaných 15 záznamov o odsúdeniach sťažovateľa od roku 2008, podrobne rozobratých v rozhodnutí súdu prvého stupňa, ktoré s rozhodnutím sťažnostného súdu tvorí jeden celok, pričom išlo o podmienené, i nepodmienené uložené tresty odňatia slobody, súhrnné i úhrnné, z čoho v štyroch prípadoch sa hľadí naň, akoby nebol odsúdený, v jednom prípade došlo k odpusteniu výkonu trestu na základe amnestie a vo dvoch prípadoch súd upustil od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na predchádzajúce odsúdenia.

Uvedené skutočnosti, napriek sťažnosti odsúdeného bez uvedených podstatných dôvodov, svedčia o postoji odsúdeného k dodržiavaniu základných spoločenských a právnych noriem, rovnako tak aj k účelu trestu, ktorým sa má dosiahnuť náprava páchatelia, aby už do budúcnosti trestnú činnosť nepáchal a viedol riadny život, keď aj opakovane po vykonaní trestu odňatia slobody sa trestnej činnosti dopúšťal naďalej, čo súd pri hodnotení ďalšej prognózy správania sa odsúdeného, či sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, musel vyhodnotiť negatívne.

Samotná skutočnosť, tvrdená odsúdeným v žiadosti, týkajúca sa jeho najbližšej rodiny a to úmrtie otca a zdravotný stav matky, nie je dostatočnou zárukou na uskutočnenie nápravy odsúdeného bez ďalšej už prebiehajúcej zmeny správania sa nad rámec doterajších návykov, aktivít a obvyklého prežívania zmien a udalostí v živote.

K čiastočne pozitívnemu hodnoteniu odsúdeného v doterajšom výkone trestu odňatia slobody, vzhľadom na vyššie uvedené, je potom možné zhodne konštatovať, že správanie sa odsúdeného počas doterajšieho výkonu trestu, sa javí skôr ako štandardné prispôbenie sa podmienkam výkonu trestu, než ako prejav výrazného polepšenia sa odsúdeného. O tom svedčí napokon aj záver plynúci zo spomínaného hodnotenia riaditeľa ÚVV a ÚVTOS Prešov, ktorý konštatuje čiastočné splnenie podmienok na podmienené prepustenie odsúdeného a podmienené prepustenie neodporúča.

Z dôvodu predchádzajúcej vysokej recidívy odsúdeného, i pre nepriaznivú resocializačnú prognózu a vysoké riziko sociálneho zlyhania, ani podľa senátu krajského súdu nie je možné uzavrieť, že by boli u odsúdeného boli splnené všetky zákonom vyžadované podmienky pre to, aby mohol byť odsúdený z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustený. Z trestnej minulosti odsúdeného vyplýva, že doposiaľ vykonané tresty odňatia slobody, amnestia, na neho nepôsobili dostatočne výchovne v tom smere, aby sa po prepustení vyhýbal páchaniu ďalšej trestnej činnosti. Žiadna taká zásadná zmena v správaní sa odsúdeného, ani v jeho postojoch v priebehu doterajšieho výkonu trestu, ktorá by dovoľovala urobiť záver, že by sa od neho v tomto štádiu dalo očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, zaznamenaná nebola. Odsúdený v predmetnom konaní ani len neuviedol možné plány s využitím svojich možností na začlenenie sa do riadneho života. Neuviedol, že by uvažoval o zamestnaní sa, resp. uplatnení, či o inej ďalšej zmene v dovedajšom spôsobe života.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa teda považuje krajský súd za správne a sťažnosť odsúdeného v tomto prípade za nedôvodnú, preto ju ako takú podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku zamietol. Jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.